

5 MANRESA 1975 L'ANY DE LA MORT DEL DICTADOR

CRONOLOGIA

HIVERN

CATALUNYA

Gener: Setmana de lluita contra l'encariment del cost de la vida convocada per l'Assemblea de Catalunya (clandestina).

Novament, els obrers de la SEAT han sortit al carrer del 7 al 15 de gener.

19 de febrer: a la Universitat de Bellaterra, 700 assistents entre estudiants i professors, sobre el tema «Universitat i qüestió nacional», centrat sobretot en l'ús oficial de la llengua catalana.

4 de març: el ple de l'Ajuntament de BCN es nega a aprovar una partida a favor del català. Comença una campanya de protesta contra els regidors del no.

Els partits del Barça esdevenen un clam amb algunes manifestacions posteriors a les Rambles, amb crits de «Visca el Barça i Visca Catalunya».

PRIMAVERA

Abril: S'inaugura el cicle de conferències «Les terceres vies a Europa» on destacats membres de l'oposició, encara clandestina, exposen els seus programes a l'ICESB.

2 de juny: detenció dels 10 d'Alaquàs, que estaven constituint la Taula Democràtica del País Valencià.

Es succeeixen les suspensions de recitals de la Nova Cançó, entre els quals diversos casos de concerts de Lluís Llach.

7 de juny: assemblea d'intel·lectuals a Montserrat per analitzar l'estat de la cultura catalana, en el marc del Congrés de Cultura Catalana.

10 de juny: s'inaugura la Fundació Joan Miró a Barcelona.

12 de juny: declaració conjunta dels conferenciants del cicle «Les terceres vies a Europa» que es van impartir al Col·legi d'Advocats de Barcelona reclamant llibertats democràtiques, amnistia i autogovern. Són multats.

Prolifera els segrestos d'edicions de revistes: *Canigó*, *Oríflama*, *Destino*...

ESTIU

26 de juliol: Primera edició del Festival Canet Rock. 40.000 persones s'apleguen en un ambient de llibertat.

19 d'agost: atemptat contra la seu de Diari de Barcelona dels Grups d'Acció Sindicalista (GAS) d'extrema dreta.

28 d'agost: Aturades a *El Correo Catalán*, *Diario de Barcelona*, *Mundo Diario* i *Tele/Expres* i reunions a *La Vanguardia Española* en protesta pel consell de guerra contra el periodista Josep Maria Huertas Claveria per insults a l'exèrcit, perquè havia denunciat la relació de comandaments militars amb la gestió de prostíbuls.

Setembre: un grup de joves començarà un Servei Civil autogestionat (objectors de consciència) a l'Hospitalet de Llobregat.

Es multipliquen accions de protesta en contra de l'execució de militants bascos i d'extrema esquerra.

La consolidació de les diferents Convergències: Democràtica, Socialista i Reagrupament, faciliten, amb el seu ingrés, el relançament de l'Assemblea de Catalunya.

TARDOR

27 de setembre: afusellen a Cerdanyola del Vallès el militant d'ETA Txiqui, Jon Paredes Manot.

29 de setembre: a Barcelona, els GRAPO maten un membre de la policia armada.

18 octubre: Cinquena reunió Costa Brava organitzada pel Cercle d'Economia on la burgesia moderada es posiciona per un marc democràtic.

27 d'octubre: l'Assemblea de Catalunya fa una crida a rebutjar el continuisme joancarlista, a revocar tots els òrgans franquistes i a favor de la ruptura democràtica.

30 d'octubre: Recital de Raimon al Palau d'Esports de Montjuïc davant de 10.000 persones, que esdevé un clam per «Llibertat, amnistia, Estatut d'autonomia».

Octubre: Ramon Soldevila plega d'alcaldes de Manresa i s'incorpora a l'equip del governador civil de Barcelona, Rodolfo Martín Villa, com a subgovernador.

3 de novembre: es produeix l'accident miner de Figols, que deixa un balanç de 30 morts.

20 de novembre: Samaranch presideix un ple extraordinari de la Diputació de condol per la mort del dictador.

L'Assemblea de Catalunya publica un comunicat reclamant la via pacífica cap a un govern democràtic.

23 de desembre: onze partits catalans formen el Consell de Forces Polítiques de Catalunya

25 de desembre: Lluís Maria Xirinacs s'instal·la davant de la Model reclamant l'amnistia.

Al llarg de l'any, l'activitat dels cantants catalans contribueix al clima de revolta: actuació a l'Olimpia de París de Pi de la Serra, Maria del Mar Bonet, Lluís Llach amb el disc *Viatge a Itaca*. Es publiquen discos. Jaume Sisa: *Qualsevol nit pot sortir el sol*; Esquirols: *Fent Camí*, La Trinca: *Trincameron*, Núria Feliu i els Guacamayos: *Escolta'm*, la i Batiste: *Chichoneras-Cat*.

ESTAT ESPANYOL

4 de febrer: La vaga (il·legal) d'actors a Espanya reivindica la reducció de la jornada laboral.

Febrer: Flexibilització del control de la nuesa al cine per part del Ministerio de Información y Turismo. Poc després, l'actriu María José Cantudo protagonitza el primer nu integral cinema espanyol en *La trastienda* del director Jordi Grau. S'inicia el *Destape*.

24 de març: Fernando Herrero Tejedor, ministre secretari general del Movimiento, nomena Adolfo Suárez vicesecretari general del Movimiento.

25 de març: el festival d'Eurovisió se celebra a Estocolm i Espanya defensa la cançó *Tú volverás* de Sergio i Estibaliz.

25 d'abril: estat d'excepció a Guipúscoa i Biscaia.

14 de maig: en un tiroteig, moren tres membres d'un comando d'ETA i un tinent de la Guàrdia Civil a Gernika (Biscaia).

Maig: Comissions Obreres guanya les eleccions sindicals en la majoria dels grans centres industrials.

11 de juny: a Madrid, un grup de forces polítiques, entre les quals destaca el PSOE, creen la Plataforma de Convergència Democràtica.

La mort d'Herrero Tejedor promou el retorn de Solís Ruiz al ministeri i la secretaria.

Es suspelen edicions de setmanaris espanyols com *Triunfo*, *Cambio 16*, *Dobión* i *Posible*.

7 de juliol: s'inaugura el Santuari de Torreciutat, centre espiritual de l'Opus Dei.

25 de juliol: a Guipúscoa i Biscaia finalitza l'estat d'excepció.

2 d'agost: els GRAPO cometen el primer assassinat: el guàrdia civil Casimiro Sánchez García.

22 d'agost: Madrid, el govern aprova un dur decret llei antiterrorista, que comporta la restricció d'encara més llibertats i que aplicarà de forma retroactiva.

Setembre: estrena de *Furtivos* de José Luis Borau, amb Ovidi Montllor.

27 de setembre: a Hoyo de Manzanares, Cerdanyola del Vallès i Burgos hi afusellen tres membres del FRAP i dos d'ETA.

1 d'octubre: Madrid, per contrarestar la pressió internacional contrària, el règim convoca una gran manifestació de suport.

1 octubre: Nou atemptat dels GRAPO, moren quatre membres de la policia armada.

12 d'octubre: Madrid, Franco apareix en públic per darrera vegada en un acte a l'Institut de Cultura Hispànica.

17 d'octubre: a Madrid s'hi celebra el darrer Consell de Ministres presidit per Franco.

Representants de la Unió Militar Democràtica clandestina fan diverses conferències de premsa a favor de la fi del règim.

23 d'octubre: una setmana després de patir el primer infart, s'emeteix el primer comunicat oficial en què es reconeix la malaltia de Franco.

28 d'octubre: per segona vegada, el príncep Joan Carles esdevé cap de l'estat interinament.

20 de novembre: mor el dictador Francisco Franco.

22 de novembre: Joan Carles de Borbó és proclamat rei d'Espanya per les Corts.

25 de novembre: indult als empresonats dels del 1972 de la direcció de Comissions Obreres.

26 de novembre: el rei Joan Carles I crea el senyoriu de Meirás, títol nobiliari, per a Maria del Carmen Polo.

10 de desembre: s'inicia a Madrid un ampli moviment vauquístic, principalment als sectors del metall i la construcció, que s'estén al llarg de tot el mes i de gener de 1976.

13 de desembre: es constitueix el primer Govern de la Monarquia, presidit per Arias Navarro i amb Fraga Iribarne com a figura més destacada.

MÓN

11 de febrer: al Regne Unit, Margaret Thatcher és triada presidenta del Partit Conservador britànic.

8 de març: l'Organització de les Nacions Unides proclama el Dia Internacional de la Dona.

21 de març: al Gran Buenos Aires (Argentina), la Triple A perpetra la massacre de Pasco contra militants de la Joventut Peronista.

26 de març: entra en vigència la Convenció sobre la Prohibició del Desenvolupament, la Producció i l'Emmagatzematge d'Armes Bacteriològiques (Biològiques) i Tòxiques i sobre la seva destrucció.

4 d'abril: als Estats Units, Bill Gates i Paul Allen funden l'empresa de programari Microsoft.

17 d'abril: a Cambodja, caiguda de Phnom Penh, a mans de la guerrilla dels Khmers Rojos liderats per Pol Pot. Comença una evacuació massiva, preludi del genocidi cambodjà.

30 d'abril: amb la caiguda de Saigon en mans dels comunistes, finalitza la guerra del Vietnam.

28 de maig: 15 països africans signen el Tractat de Lagos, creant la Comunitat Econòmica dels Estats d'Àfrica Occidental.

7 de juny: l'empresa japonesa Sony introdueix la gravadora de vídeo Betamax per a la venda al públic.

14 de juny: la Unió Soviètica llança la seva sonda Venera 9 amb destinació a Venus.

25 de juny: a Xile, la dictadura militar d'Augusto Pinochet deté la direcció política clandestina del Partit Socialista de Xile.

Eleccions democràtiques a Àustria, Dinamarca i Finlàndia amb victòria dels socialdemòcrates.

Juliol: estrena mundial de *Dersu Uzala* d'Akira Kurosawa.

Al llarg de l'estiu s'independitzen: Moçambic, Cap Verd, Comores, Sao Tomé i Príncepe, Nova Guínea.

12 de juliol: Al-Aaiun (Sàhara espanyol). Atemptat del Front Polisario contra Ahmed Uld Brahim Uld Bachir, procurador franquista a Corts, promarroquí.

30 de juliol: al Salvador, el coronel Carlos Humberto Romero ordena una massacre d'estudiants de la Universitat del Salvador.

1 d'agost: Conferència de Hèlsinki, o Conferència sobre Seguretat i Cooperació a Europa (CSCE).

20 d'agost: Estats Units llança la sonda Viking 1 a Mart.

2 de novembre: assassinen el director de cinema Pier Paolo Pasolini.

6 de novembre: invasió del Sàhara espanyol pel Marroc, pel que es va anomenar la Marxa Verda.

9 de novembre: Rabat, Hassan II anuncia la retirada de la Marxa Verda sobre el Sàhara.

14 de novembre: Se signa la Declaració de Madrid entre Espanya, Marroc i Mauritània, per la qual Espanya transfereix l'administració del Sàhara occidental.

19 de novembre: Miloš Forman estrena *Algú va volar sobre el niu del cucut*.

21 de novembre: es publica l'àlbum de la banda britànica Queen, *A Night at the Opera*, que inclou «Bohemian Rhapsody».

Novembre: Surinam i Angola s'independitzen.

25 de novembre: intent de cop d'Estat militar a Portugal, per tropes paracaigudistes rebels, amb el suport d'elements d'extrema esquerra.

18 novembre: Stanley Kubrick estrena *Barry Lyndon*.